

“Wij willen een verhaal vertellen”

Bijzondere, duurzame kinderboerderij geopend in de Achterhoek

> Birgit van der Laan

Op een steenworp afstand van de Duitse grens is Kinderboerderij Engbergen te vinden, gelegen aan de rand van Gendringen. Een dorp met circa 4.000 inwoners waar iedereen elkaar kent. Maar ook een dorp waarin men jaren bezig is geweest om een kinderboerderij te realiseren. Inmiddels is het zover: op 29 juni opende de kinderboerderij haar poorten.

Daarmee is de kinderboerderij ook meteen de eerste kinderboerderij in de gemeente. De dichtsbijzijnde grote kinderboerderij ligt zo'n 30 kilometer verderop. Een aanwinst voor de Achterhoek, maar ook voor de nabijgelegen Duitse burens. Duitsland ligt slechts een paar honderd meter verderop, dus is de kinderboerderij een van de weinige boerderijen waar ze informatieborden in zowel Nederlands als Duits moeten opstellen.

Foto's: Guus Tinnevelt

Enthousiast voorzitter van de kinderboerderij is de 58-jarige Guus Tinnevelt. Hij was als vrijwilliger betrokken bij de bouw als bouwkundig werkleider. De ervaring uit zijn werk als bouwkundig projectleider kwam daarbij goed van pas. Dat beviel hem zo goed, dat hij bij de oplevering van de kinderboerderij voorzitter van de stichting is geworden. Het liefst zou hij zich voor alles op de kinderboerderij inzetten: van een kippenhok bouwen tot de website en Facebook onderhouden. Maar vanwege zijn rol als voorzitter probeert hij zich te beperken tot het aansturen van vrijwilligers en ondersteunen bij de klussen.

Guus: “We zijn nu twee maanden geopend. De opening was zeer druk bezocht. We rekenden op een paar honderd mensen en het waren er uiteindelijk ruim 1.500! We zijn nu open, maar nog niet klaar, er is nog genoeg te wensen en te doen. Zo willen we uiteindelijk meer dieren en ook ruimere openingstijden. We zijn bewust begonnen met lage aantallen dieren. Er zijn toch dingen waar we tegenaan lopen of die nog niet klaar zijn. Zo is er nog geen schuilgelegenheid in de wei voor de pony's en de ezels. Ook konden de geiten in de knuffelwei tussen het hek door of eroverheen. Dat zijn praktische zaken waar je tegenaan loopt als de dieren

Stichting Kinderboerderij Engbergen

Gemeente	Oude IJsselstreek
Organisatie	Stichting
Geopend op	29 juni 2013
Aantal medewerkers	1 (0,4 FTE)
Aantal vrijwilligers	80 jeugdvrijwilligers, waarvan circa 50 kinderen.
Grootte	6 hectare
Aantal bezoekers	Nog niet bekend
Bijzondere dieren	Er is bewust gekozen voor kleine rassen en soorten
Bijzonderheden	De kinderboerderij is onderdeel van het omliggende natuurgebied.
Website	www.kinderboerderij-engbergen.nl

er eenmaal zijn. Wij werken met meerdere werkgroepen, waaronder een 'Wergroep Dieren' die zich bezighoudt met de verzorging en selectie van de dieren. We willen onze dieren bewust aanschaffen. Er is voor gekozen om kleine, aabare dieren of rassen te houden. Voor kinderen is een gewone geit al snel erg groot. Dwerggeiten en kleine schapenrassen zijn wat minder bedreigend. Ook heeft dat als voordeel dat je meerdere exemplaren van een ras kunt houden."

Onderdeel van een groter geheel

"Zo'n 8 jaar geleden had de gemeente de wens om meer te doen met het natuurrecreatiegebied 'Engbergen'. In het recreatiegebied was sinds jaar en dag een hertenweide te vinden met damherten, geiten en pluimvee. Dit hertenkamp is redelijk passief: je kan er alleen omheen lopen. Vanuit de gemeenschap was er een sterke wens voor een kinderboerderij met meer contact met de dieren. Ook binnen de gemeente was er animo voor. Zodoende is er besloten om hier een kinderboerderij te bouwen waar interactie met de dieren belangrijk is. Deze plek is het begin van een recreatiegebied. Naast ons ligt de manege en hierachter zijn prachtige wandelroutes door het gebied.

De gebouwen en grond zijn eigendom van de gemeente. Zij hebben de bouw ook bekostigd en hebben architectenbureau Rooijackers-Tomesen de opdracht gegeven voor dit bijzondere, duurzame ontwerp. We hebben een vijftienhoekig hoofdgebouw met vijftien dubbele openslaande deuren. Als je alle deuren open zet, dan kijk je dwars door de stal heen. Dat is een prachtig gezicht vanaf de weg. In het gebouw zijn de stallen van de dieren te vinden, maar ook de toiletten, opslag, de knuffelhoek en de kantine. De stijl van het hoofdgebouw is ook terug te vinden in de rest van de kinderboerderij. De hekwerken en verblijven zijn of worden van natuurlijke materialen gemaakt. De weilanden zijn niet plat, maar met heuvels. Een soort hobbit-landschap. In die heuvels zijn schuilgelegenheden voor de dieren te vinden. Hier komt ook geen konijnenhokje hier of een kippenhok daar, alles wordt in één stijl opgebouwd. Het hoofdgebouw is voorzien van rode en bruine latten. Dat komt straks ook terug in de kleindiervverblijven. Ik vind het belangrijk dat de kinderboerderij een geheel is. Overigens: we zitten bij de laatste drie genomineerden voor de Architectuurprijs van de Achterhoek 2013. Daar zijn we behoorlijk trots op!"

Een verhaal vertellen

"Met onze kinderboerderij willen we een verhaal vertellen. Interactie en beleving staan hoog in het vaandel. We willen de bezoekers de dieren laten beleven. Daarom hebben we ook gekozen voor dieren met een hoge aabaarheidsfactor. We zijn met de vrijwilligers druk bezig met het mak maken van de dieren. Pas als de dieren hier vertrouwd zijn, mag het publiek in de wei erbij. Als kinderen contact met de dieren kunnen maken, kunnen ze ook leren omgaan met de dieren. Mijn favoriete dieren zijn de Kunekunes. Zodra ik de wei binnenloop, komen ze al knorrend aangerend!"

Momenteel hebben we ook een koe met een kalf. Het stierkalfje is hier een paar weken geleden geboren. We hebben hem Herman genoemd. De koe komt uit het natuurgebied hiernaast. Zij staat hier tijdelijk om het gras in de grote wei kort te houden. Zodra het hekwerk klaar is, kunnen de damherten uit de dierenweide hierheen komen."

Betrokkenheid

"We hebben behoorlijk wat vrijwilligers: zo'n 80. Maar daar vallen ook circa 50 kinderen onder. Die kun je mee laten helpen, maar natuurlijk geen verantwoordelijkheden geven of toezicht laten houden. Er is wel een betaalde medewerker. Hij is de eigenaar van de hiernaast gelegen manege en horecavoorziening. Vanuit zijn huis heeft hij ook uitzicht op de kinderboerderij. Hij is er verantwoordelijk voor dat de dieren gevoerd en verzorgd worden, samen met de vrijwilligers.

Het mooie in deze gemeente is dat iedereen elkaar kent. Ik voel me hier als een vis in het water. Ik kom zoveel mensen tegen die ik ken en die mee willen doen. Bijvoorbeeld in sponsoring of als vrijwilliger. En dat kunnen wij altijd gebruiken, want je kan nooit teveel vrijwilligers hebben. We hebben ook werkgroepen, zoals dier, educatie en de klusgroep. Zo is er voor ieder wat wils. Maar er is ook nog veel te doen: we willen nog een kippenhok bouwen, een schuilstal voor het grootvee en een quarantainestal."

Meer weten over de architectuur?

www.rooijackers-tomesen.com > projecten

